

ע"פ 3053/18 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3053/18

לפני:
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ד' מינץ

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי ירושלים
מיום 05.03.2018 בתפ"ח 41704-06-16 שניתן על
ידי כבוד השופטים ר' כרמל, כ' מוסק וש' רנר

תאריך הישיבה: י"ז בטבת התשע"ט (25.12.2018)

בשם המערער: עו"ד זכריה שנקולבסקי

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

פסק-דין

עמוד 1

השופט נ' הנדל:

1. מונח לפנינו ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי, לפיה אין מקום לפסיקת הוצאות ופיצויים למערער לפי סעיף 80 חוק העונשין, התשל"ז-1977. זאת על רקע זיכוי מחמת הספק על ידי אותו מותב שדן בבקשת הפיצויים, מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום – אינוס, תקיפה בנסיבות מחמירות ואיום כלפי אשתו לשעבר.
2. סעיף 80 לחוק העונשין, שכותרתו "הוצאות ההגנה מאוצר המדינה", בנוי באופן הבא: ישנם שני מסלולים לזכאות לפיצויים והוצאות על פי הסעיף. האחד, "אין יסוד לאשמה". השני, קיום "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". בענייננו, אף הסנגור אינו טוען שאין יסוד לאשמה. יתר על כן, הוא גם לא חולק על קיום בסיס למעצר המערער על סמך המבחנים המשפטיים הרלוונטיים. המיקוד בערעור הוא במסלול השני. הסנגור התייחס לסתירות שעלו במהלך החקירה הנגדית של המתלוננת, שלדעתו היו צריכות להוביל לתוצאה של בחינת העניין מחדש על ידי הפרקליטות, וכן התייחס לאורך תקופת מעצרו – אחד עשר חודשים.
3. כמובן, קשה היא התוצאה לפיה אדם נעצר למשך כמעט שנה, ומשוחרר עקב זיכוי. אכן, הקושי קשה לנוכח הזכאות לפיצוי לפי תקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"ב-1982. סכום זה אמנם מוגבל הוא, אך המערער רשאי לבקש הוצאות גם מכוח סעיף 80 לחוק העונשין, המאפשר קבלת סכום גבוה יותר. ברם, סעיף 80 לחוק דורש נסיבות אחרות המצדיקות זאת. מונח זה אינו מוגדר, אך ממבנה החוק עולה שלא די בעצם ישיבת הנאשם במעצר וזיכוי בסופו של דבר.
- במכלול נסיבות מקרנו, לא די בכך שהמערער שהה במעצר במשך אחד עשר חודשים. לא עולה מהכרעת הדין או ההחלטה מושא הבקשה כי המתלוננת העלילה עליו עלילות דברים או רצתה לנקום בו. לאחר שמיעת התיק, בית המשפט קבע כי קיים ספק סביר המצדיק את הזיכוי. לא מצאנו כי נפל דופי בהתנהלות רשויות התביעה. לשון אחר, הסנגור לא הצביע על מכלול המצדיק פסיקת הוצאות לפי המבחנים שנקבעו בפסיקה.
- הסנגור טען כי אין זה סביר שנאשם ישב במעצר אחד עשר חודשים, יזוכה, ולא יזכה בהוצאות או פיצויים. טענה זו מושכת את הלב, אך התשובה לה טמונה בשניים. כאמור, יש מנגנון המעניק הוצאות הקבוע בתקנות. בנוסף, במקרים המתאימים יש תחולה לסעיף 80 לחוק העונשין. כאשר הסעיף אינו חל, יתכן שיש מקום כי המחוקק ישקול את הגדלת ההוצאות מכוח דבר חקיקה, במקום שבו הנאשם ישב במעצר תקופה ארוכה. בהתאם לכך, ניתן לקבוע סכום סטטוטורי, תוך התייחסות לנתון של פיצוי ככל שהתקופה מתארכת, דהיינו הוצאות תלויות-תוצאה. זאת, מבלי לגרוע מהוראות סעיף 80 לחוק העונשין. כמובן, זהו עניין למחוקק לענות בו. בענייננו לא נפלה טעות בהחלטת ערכאת קמא, לפיה אין מקום לפסיקת הוצאות הגנה לפי סעיף 80.
4. הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ז בטבת התשע"ט (25.12.2018).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
